

Det talade ordet gäller.

Jan Björklunds sommartal i Göteborg den 27 augusti 2017

– ”Mamma, vi vann!”

Det ropar journalisten och författaren Negra Efendić från scenen, när hon tar emot Stora journalistpriset. Det finaste pris en svensk journalist kan få. ”Mamma, vi vann”, syftar dock inte på journalistpriset. Utan på något helt annat.

Negra Efendić kom till Sverige från krigets Jugoslavien. Tretton år gammal. Hon mötte alla de svårigheter som nyanlända möter i vårt land. Svårigheten med språket. Med skolan. Svårigheten att få det första jobbet. I sitt sommarprogram i radion beskriver hon hur svårt det faktiskt är att bli en del av vår samhällsgemenskap. Hon möter fördomar och blir placerad i fack för att hon är invandrare. Det är en lång resa in i det svenska samhället. För varje motgång hon möter så beskriver hon hur det växer en inre Zlatan till liv inom henne. Hon vänder underläge till styrka. Hon står upp för den hon är, hon säger emot de som inte tror på henne och hon bemöter fördomar och intolerans.

Det krävs en stark inre drivkraft för att bli integrerad i det svenska samhället. Det krävs förväntningar. Negra Efendić är en framgångshistoria. Men för många ser det inte alls ut så. Hindren är fortfarande höga och Sverige är ett land där möjligheterna för många är begränsade.

Negras pappa brukade säga till henne att hon är en nationsförädlare. Och det har invandrare alltid varit; influenser från världen har gjort Sverige till en bättre plats att leva på.

Negra Efendićs berättelse handlar om mod, om jävlar anamma och om att inte ge upp. Och det är en läxa om någon för oss politiker; att se människors potential och ta tillvara på deras förmåga. Lyfta våra barn till höjder de inte trodde var möjliga att nå. Alla ungar ska känna zlatanismen gro inombords. De ska drömma och de ska veta att drömmar kan gå i uppfyllelse.

Jag vill att varje flicka och varje pojke i vårt land ska få känna känslan att ringa hem och säga; -”Mamma, vi vann!” Det är min vision.

-^-

Femmans spårvagn. Jag minns ljudet från när jag var liten. Klingandet betydde att mamma och pappa tagit med mig på besök hit till Göteborg. För en pojke från Skene var det stort att få komma till storstan. Liseberg var höjdpunkten.

Tänk er en flicka och en pojke som kliver på spårvagnen vid Brunnsparken idag. De åker åt varsitt håll. De är på väg hem. Pojken går av där borta i Örgryte på andra sidan älven. Flickan går av femmans spårvagn härborta i Biskopsgården. De har båda rest i knappt 20 minuter.

Avståndet mellan de välbärgade villaområdena i Örgryte och de kommunala hyreshusområdena i Biskopsgården, är kort. Men den sociala resan är lång.

Det är en resa där livschanserna ökar åt ena hållet, men minskar åt det andra.
Det är en resa där framtidsutsikterna stiger åt ena hållet, men sjunker åt det andra.

För en flicka och en pojke på en spårvagn i Göteborg så handlar det här om mer än en resa på 20 minuter. Det handlar om deras livsresa. Det handlar om deras framtid. Om deras möjligheter. Och varje gång det handlar om våra barn, så handlar det om hela Sveriges framtid.

Klyftorna som sliter isär vårt land. Klyftorna som rycker biljetten till framtiden ur händerna på en flicka på en spårvagn i Göteborg. Resan från frihet till ofrihet. Detta är ödesfrågan för Sveriges framtid. För oss liberaler är det detta som valet 2018 handlar om.

Att orättvisorna ska bort. Att alla ska med. Människor ska få mer av frihet.

Sverige är nu ett land där klyftorna växer mellan de som är födda här och de som har flytt hit. En ny underklass växer fram. De rödgröna har inte svaren utan de går i LO:s ledband. Men vi liberaler kommer inte att ge oss. Sverige ska inte glida isär. Sverige ska hålla ihop.

-^-

Det går bra för vårt land just nu. Sverige dras med i den högkonjunktur som just nu sveper över hela västvärlden.

Men det är inte högkonjunktur i Biskopsgården. Många människor ser inte röken av det välstånd som statsministern pratar om.

Det finns en djupt inpräntad myt att man måste vara socialdemokrat för att oroas över klyftorna. Precis som myten att man måste vara sverigedemokrat för att oroas över migrationen. Det är så fel. En del partier bygger murar kring Sverige, som att det är en lösning för framtiden. Andra bygger murar kring arbetsmarknaden, som att det är en lösning för framtiden.

Den moderna socialdemokratiska klasskampen handlar om att se till att de som har ett jobb behåller det, istället för att också se till att de som inte har ett jobb får ett.

Får jag nu ställa frågan till er; Hur många kommer ihåg sitt allra första jobb?

Och nästa fråga; hur många har samma jobb idag?

Och det är ju just så det fungerar. Det första jobbet är biljetten in. Får man aldrig det första jobbet får man sen inte andra jobb heller. Tänk att det fungerar likadant för lågutbildade nyanlända.

Det är därför vi föreslår inträdesjobb för de många som kommer hit utan utbildning och språkkunskaper. Under de första fem åren i Sverige, 70 procent av dagens lögstälöner. Alternativet i dag är ofta långvarigt bidragsberoende och utanförskap.

Varför Stefan Löfven är det bättre att gå arbetslös än att ha ett enklare jobb med något lägre startlön?

Varför handlar er klasskamp om att människor ska gå på bidrag istället för att bidra?

När femmans spårvagn åker över Götaälvbron på väg mot Biskopsgården så slänger socialdemokraterna biljetten till klassresan i älven.

Det regeringen egentligen säger till nyanlända är;

Det är bättre att ni är arbetslösa än att ni har ett jobb med lägre lön.

Det är viktigare att LO har makt än att ni har egen försörjning.

Det de säger är; vi tror inte på er. Kanske är detta det värsta att inse, inte minst för oss som gjort en klassresa.

Jag som är en arbetargrabb från Skene kan inte sluta förundras över bristen på insikt om behovet av incitament och drivkrafter. Människor måste få känna att man tror på deras förmåga.

För oss som är uppvuxna i en familj och i ett samhälle utan kunskapstradition. Man måste förstå. Om mina lärare hade sagt, som Gustav Fridolin, att idealet är eleverna själva ska bestämma, om de sagt att vi själva skulle ta ansvar för vårt lärande, så hade jag och mina kompisar inte läst en enda bok.

Kunskapsskola istället för flumskola och jobb istället för bidrag. Det är det som behövs. Hur svårt kan det vara?

Jag vill att alla ska få chansen att ta sig dit de vill. Alla ska få möjligheten att göra klassresor. Jag tror att jag vet något om vad som krävs för att göra en klassresa. För jag har själv gjort den.

-^-

Sverige är fantastiskt. Och det känns allra mest när jag kommer till västkusten. Min barndom och ungdom passerar revy. Somrarna med mamma och pappa på stränderna i Varberg och Falkenberg. Skolutflykterna till Marstrand. Strömstad; där köpte vi glass när vi bilade till Norge. Kadettskolan i Uddevalla. Officersutbildningen i Halmstad. FPU-konferenserna i Falköping, Hindås och Ljungskile. Min uppväxt.

Och visst minns jag en av mina första insatser för vårt parti, när jag som 20-årig extra valombudsman i valkampanjen 1982 fick uppdraget att hämta vår partiledare Ola Ullsten i Ulricehamn. Precis när han anlände lyckades jag, mitt framför alla tidningsfotografer, punktera däcket på kampanjbilen. Det var ett fiasko. Rubrikerna blev "Folkpartiet har punka i valkampanjen". Jag minns hur jag blev utskälld av partiledarens pressekreterare: "Du kommer aldrig att gå långt i det här partiet", sa han.

-^-

När jag reser genom Sverige så möter jag dem som sliter för att upprätthålla vård och omsorg. Jag möter polisen som står i frontledet för att ge oss trygghet. Jag möter lärarna som rustar våra barn med kunskap för framtiden. Jag blir väldigt stolt.

Men jag möter också människors oro. Känslan av att det i Sverige är något som håller på att gå sönder. Jag ser hur staten inte uppfyller sina offentliga åtaganden, politikens själva kärnuppgift.

Ta sjukvården. Så många människor som ser hoppet falna i vårdköer som växer. Kvinnor som inte får plats på BB utan tvingas föda i bilen. Personer som lever med funktionsnedsättning som inte får rätt till personlig assistans.

Ta polisen. Dagligen läser vi om skottlossning. Stenkastning mot polis och ambulans. Gäng som tar bostadsområden som gisslan. Människor som i förtvivlan ringer 112 men som inte får hjälp. Poliser som drunknar i byråkrati och som inte har tid att vara ute på gator och torg.

Ta försvaret. Trots vår oroliga omvärld och rysk upprustning så fallerar regeringen att stärka det svenska försvaret. Uppgörelsen häromveckan mellan de rödgröna och Moderaterna och Centerpartiet är en stor besvikelse. Man täpper till hål och lagar lite här och där, men det är ingen förstärkning av den svenska försvarsförmågan.

Ta skolan. Det är alldeles för stökigt i många klassrum så att de svagaste barnen inte får ro att studera. Lärarkyrkans status har urholkats sedan kommunaliseringen av skolan. Nu tas lärarstudenter in som bara har 0,1 poäng på högskoleprovet. Man kan nästan lika gärna kasta tärning om vem som kommer in.

Det är någonting som är fel. Vi kan inte ha det så här. Det är samhällets mest utsatta som drabbas allra mest. Detta sker i socialdemokraternas Sverige men socialdemokraterna har inga lösningar. Stefan Löfven bär ansvar, men tar inte ansvar.

När staten inte klarar sin kärnuppgift är det människors frihet som får stryka på foten.

Men håll ut – det är bara 12 månader kvar. Sen får Sverige en ny regering!

-^-

Fönstret mot världen. Så kan man beskriva hamnens historia i Göteborg. Här har människor och varor passerat genom århundraden på sin resa ut i världen och in i Sverige. Företagarandan är här lika självklar som saltet i västerhavet.

Men det hotas av den rödgröna regeringen.

Hamnstrejken i Göteborg har drabbat många företag, inte bara här i staden. När hamnen lamslås, så lamslås Sveriges välståndsbyggande.

En hamnarbetare i Göteborg tjänar i genomsnitt 49 000 kronor i månaden med alla tillägg. Det är en mycket hög lön för ett jobb utan krav på någon högre utbildning. I år har de ändå strejkat för att villkoren är för dåliga. En lärare här i staden tjänar i genomsnitt 34 000 kronor i månaden. Läraren har gått 5 år på universitetet och har stora studieskulder. Gissa själva vilket av de båda yrkena som domineras av lågutbildade män respektive högutbildade kvinnor.

Det är hög tid att Socialdemokraterna ändrar synen på lönebildning. Och det är hög tid att de tar företagande på allvar. Vänsterpartiet gick till val på att stoppa företagande i välfärden och nu tänker regeringen gå dem till mötes. Stefan Löfven är dörmatta åt Jonas Sjöstedt, aldrig har Vänsterpartiet haft så mycket inflytande. De rödgröna är på väg att stjälpa en hel bransch. Samtidigt höjer de skatterna på företagande.

Man undrar;

Varför är det viktigare att minska den privata vården, än att minska vårdköerna?

Man undrar;

Varför är det viktigare att öka skatten på företagande, än att öka antalet jobb i företagen?

Man undrar;

Varför är det viktigare att det lönar sig för män att strejka, än att det lönar sig för kvinnor att utbilda sig?

I Socialdemokraternas Sverige ökar vårdköerna.

I Liberalernas Sverige ökar valfriheten i vården.

I Socialdemokraternas Sverige höjs skatterna.

I Liberalernas Sverige höjs välståndet.

I Socialdemokraternas Sverige lönar det sig att strejka.

I Liberalernas Sverige lönar det sig att utbilda sig.

Sverige behöver inte mer socialism – Sverige behöver mer liberalism.

-^-

Astrid och Amina. Två unga tjejer. De bor i Sverige. Astrid är min guddotter. En självständig ung kvinna som vågar drömma om framtiden. Även fast det är tufft att vara en ung kvinna i dagens Sverige, med de krav och måsten som det innebär, så upplever Astrid att hon har alla möjligheter i världen. Skulle jag fråga henne om hon känner att hon har frihet, så skulle hon nog rycka på axlarna. Den tar hon, som så många av oss, för given.

Så är det inte för Amina. När hon kom till Sverige för ett par år sedan så ville hon göra som Astrid. Klä sig i jeans och tröja. Gå sin egen väg. Men på gatorna i den lilla staden där Amina flyktingplacerades härskar muslimska moralpoliser. De misshandlar henne för att hon inte klär sig traditionellt. Hon polisanmäler och tvingas sedan leva gömd i skyddat boende. Förövaren, den religiösa moralpolisen, går däremot fri på gatorna.

Den religiösa extremismen breder ut sig. Den svenska naiviteten måste upphöra. Hedersförtrycket ska bekämpas. Det ska vara slutdaltat med självutnämnda moralpoliser. Straffen för hedersbrott ska skärpas.

Det är det här som 2000-talets jämställdhetskamp handlar om. Oavsett var man är född, Astrid i Sverige eller Amina i Syrien, så ska jämställdheten och friheten gälla alla.

För låt det stå klart;

Det är inte Amina som ska sitta inlåst i ett skyddat boende medan förövarna går fria på gatan. Det ska vara precis tvärtom. Amina ska leva i frihet och de som slår henne ska sitta inlåsta.

-^-

Han åker från andra sidan jordklotet för att vara med när hans släkting gifter sig. Kanske är han för första gången i Europa. Han är sju år gammal och har sin mamma med sig. Men terroristerna vill annat. Med en skåpbil mejar de ner lille Julian och hans mamma på La Rambla i Barcelona. Pojken som skulle till Spanien för att fira kärleken mördas av hatets väktare.

Det finns inga ord för dessa grymheter. Jag känner sådan sorg, men också sådan beslutsamhet. Det finns inget annat än att vi som tror på friheten vinner över dem som vill ta den ifrån oss.

I dessa tider behövs det europeiska samarbetet mer än någonsin. För att bekämpa terroristerna. För att bekämpa den organiserade brottsligheten. Men också för att minska klyftorna. För att värna jobben. För klimatet.

Europa står inför ett vägval. Ska vi samarbeta mer eller mindre? Jag är förvånad. Inte att Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna går emot ett fördjupat samarbete, de vill ju att vi lämnar EU. Men jag ser att politiska ledare som i grunden varit EU-vänliga börjar dra slutsatsen att det är dags att försvaga EU. Moderaterna bromsar. Både Centerpartiet och Kristdemokraterna vill se fler "röda kort", vilket innebär att de vill växla ner samarbetet. Socialdemokraterna och Miljöpartiet motsätter sig att Sverige är med i de mest centrala EU-samarbetena.

Varför ska Sverige bli EU:s bromskloss i en tid när samarbetet behövs mer än någonsin? Varför ska Sverige bilda missnöjesklubb med Polen och Ungern när vi kan driva samarbetet framåt med Merkel och Macron?

Nej, övriga partier är fel ute.

Ensam är inte stark. Stark det blir man tillsammans. Friheten försvaras gemensamt.

-^-

Idag är det 378 dagar kvar till valet 2018. Utmaningarna för Sverige är stora. Vi liberaler har en viktig uppgift framför oss.

Klyftorna som minskar människors frihet och som riskerar att slita Sverige isär. De ska överbryggas.

Poliserna ska bli fler.

Försvaret av Sverige ska stärkas.

Kunskapsskolan ska tillbaka.

LSS-reformen ska förvaras.

Det europeiska samarbetet ska fördjupas.

Välståndet ska öka;

Det är inte bidragen som ska bli fler. Det är skattebetalarna.

Det är inte skatterna som ska höjas. Det är ambitionsnivån.

Det är inte välfärden som ska begränsas. Det är de rödgrönas inflytande.

Det viktiga är inte varifrån du kommer utan vart du är på väg. Så säger Liberaler.

Det viktiga är varifrån du kommer inte vart du är på väg. Så säger Sverigedemokrater.

Vi ser potentialen i alla nationsförädlare.

Vi ska ge våra barn en inre Zlatan som kan ta dem hur långt om helst.

Vi ska göra klassresan möjlig för många fler.

För oss liberaler handlar valet 2018 framförallt om en flicka och en pojke på en spårvagn i Göteborg. Om att deras resa aldrig ska vara förutbestämd. De ska kunna ta sig dit de vill.

Det är det som är socialliberalism.

Tack!

